

Sygn. akt XVI GC 631/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Dietkow

Protokolant: sekretarz sądowy Monika Głogowska

po rozpoznaniu na rozprawie 24 stycznia 2018 roku w W.

sprawy z powództwa **Związku Zawodowego (...) spółka akcyjna (...)z siedzibą w Z.**

przeciwko **(...)spółce akcyjnej z siedzibą w W.**

o ustalenie nieważności uchwały Zarządu Nr (...)

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.097,00 PLN (tysiąc dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Ewa Dietkow

Sygn. akt XVI GC 631/17

UZASADNIENIE

W pozwie z 17 lipca 2017 roku powód Związek zawodowy (...)S.A. „(...) w Z. wniósł o ustalenie nieważności Uchwały nr (...)z dnia 7 lutego 2017 roku Zarządu(...)S.A. w sprawie Regulaminu korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

Pozwany (...)spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W piśmie z 13 października 2016 roku kierowanym do Zakładowych Organizacji Związkowych działających w (...)S.A. pozwany poinformował, że w związku z brakiem akceptacji przedstawionego projektu Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. przez Partnerów Społecznych, planuje się powołanie zespołu, którego zadaniem będzie ponowne wypracowanie projektu z udziałem przedstawicieli wszystkich Zakładowych Organizacji Związkowych, a projekt ten byłby procedowany zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych – dowód – pismo k. 131. Pozwany poinformował adresatów, aby w przypadku zaakceptowania tej koncepcji, Zakładowe Organizacje Związkowe nieposiadające reprezentatywności w rozumieniu art. 241^(25a) kodeksu pracy wspólnie wyznaczyły trzech przedstawicieli do prac w ramach przedmiotowego zespołu, w terminie do dnia 21 października 2016 roku – dowód – pismo k. 131. Część Zakładowych Organizacji Związkowych działających w (...)S.A. w tym obie Zakładowe Organizacje Związkowe reprezentatywne zrzeszające największą liczbę pracowników (Związek Zawodowy (...), Organizacja (...) (...)) wyznaczyły swoich przedstawicieli do proponowanego zespołu – dowód – pismo

k. 132-134. Zarząd pozwanego 13 grudnia 2016 roku przyjął Uchwałę (...)w sprawie wyrażenia zgody na uzgodnienie z Zakładowymi Organizacjami Związkowymi treści Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. – dowód – uchwała k. 135. Pozwany przekazał 14 grudnia 2016 roku do Zakładowych Organizacji Związkowych działających w (...) S.A. Projekt Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przy (...)S.A., jednocześnie na podstawie art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych wnosił o przedstawienie przez Zakładowe Organizacje Związkowe albo Zakładowe Organizacje Związkowe reprezentatywne w rozumieniu art. 241^(25a) kodeksu pracy wspólnie uzgodnionego stanowiska do przedstawionego projektu w terminie ustawowym 30 dni, tj. do dnia 13 stycznia 2017 roku – dowód – pismo k. 5, projekt regulaminu k. 6-20. W dniu 19 grudnia 2016 roku pozwany zorganizował spotkanie z przedstawicielami Zakładowych Organizacji Związkowych działających w (...)S.A. na temat projektu Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. – dowód – protokół k. 136-140. Pozwany zachęcał Przewodniczących Zakładowych Organizacji Związkowych do przesyłania uwag do projektu Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. w miarę możliwości do dnia 30 grudnia 2016 roku – dowód – pismo z 20 grudnia 2016 roku k. 210. Powód 2 stycznia 2017 roku zwrócił się do pozwanego o anulowanie pisma z dnia 14 grudnia 2016 roku dotyczącego zajęcia stanowiska przez Zakładowe Organizacje Związkowe w sprawie projektu Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. w terminie 30 dniowym, tj. do dnia 13 stycznia 2017 roku, wskazując, że w dalszym ciągu prowadzone są negocjacje, co do treści projektu Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A, co oznacza możliwość jego zmiany – dowód – pismo k. 22. W odpowiedzi pozwany wskazał, że procedura uzgadniania Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przy (...)S.A. jest prowadzona na podstawie art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych – dowód – pismo z 10 stycznia 2017 roku k. 23. Pozwany 11 stycznia 2017 roku zorganizował spotkanie z przedstawicielami Zakładowych Organizacji Związkowych działających w (...)S.A., jednym z głównych tematów spotkania był projekt Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. – dowód – protokół k. 141-143. Powód w piśmie z 13 stycznia 2017 roku zajął stanowisko w sprawie Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przy (...)S.A. wskazując, że Regulamin nie spełnia oczekiwań powoda, co do likwidacji występujących patologii i nadużyć w funkcjonowaniu funduszu, przestrzegania zasady równego dostępu do świadczeń osób uprawnionych, jasnych i zrozumiałych reguł przyznawania świadczeń, zasad współpracy organizacji związkowych z przedstawicielami pracodawcy w zakresie działalności funduszu. Podkreślił również, że niektóre zapisy są niezgodne z obowiązującym prawem, co całkowicie dyskwalifikuje ten dokument i co może być podstawą do usunięcia go z obrotu prawnego, a procedura jego uzgadniania wprowadzona przez pozwanego narusza normę prawną z art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych – dowód – pismo k. 24-26. W piśmie z 16 stycznia 2017 roku kierowanym do Zakładowych Organizacji Związkowych działających w (...)S.A. pozwany poinformował, że 13 stycznia 2017 roku upłynął termin na zajęcie wspólnie uzgodnionego stanowiska przez Zakładowe Organizacje Związkowe i Zakładowe Organizacje Związkowe reprezentatywne w rozumieniu art. 241^(25a) kodeksu pracy oraz, że w określonym terminie wszystkie Zakładowe Organizacje Związkowe działających w (...)S.A. nie przedstawiły wspólnie uzgodnionego stanowiska – dowód – pismo k. 147. Organizacja reprezentatywna - Związek Zawodowy (...) (...)przedstawił pozwanemu swoje stanowisko za pomocą poczty elektronicznej z 13 stycznia 2017 roku – dowód – pismo k. 144. W odrębnym piśmie przekazanym pocztą elektroniczną 13 stycznia 2017 roku swoje stanowisko zajął Związek Zawodowy (...) – także organizacja reprezentatywna – dowód – pismo k. 145-146. W dniu 19 stycznia 2017 roku odbyło się spotkanie pozwanego z Zakładowymi Organizacjami Związkowymi reprezentatywnymi w przedmiocie uzgodnienia projektu Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przy (...)S.A. – dowód – notatka k. 148-149. W dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd (...)S.A. przyjął Uchwałę nr (...)w sprawie Regulaminu korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. Uchwała weszła w życie z dniem 1 marca 2017 roku – dowód – uchwała k. 30, regulamin k. 31-50. Na skutek skargi powoda z 28 lutego 2017 roku Państwowa Inspekcja Pracy poinformowała powoda, że została przeprowadzona kontrola u pozwanego, a Państwowa Inspekcja Pracy nie jest organem władnym do uznania obowiązującego u powoda Regulaminu korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. za nieważny, bowiem jedynym organem, który może to stwierdzić jest sąd pracy – dowód – pismo k. 69-74.

Sąd Okręgowy dokonał oceny materiału dowodowego:

Okoliczności faktyczne nie były między stronami sporne, w szczególności nie był sporny przebieg uzgodnień w sprawie negocjacji Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Pozwany podtrzymywał wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków: J. S. i M. F. na okoliczność przebiegu uzgodnień w sprawie negocjacji Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Sąd oddalił ten wniosek pozwanego, gdyż na podstawie art. 229 k.p.c. na okoliczności przyznane, niesporne nie prowadzi się postępowania dowodowego. Złożone przez strony dokumenty prywatne nie były kwestionowane, ich wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu ani stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powód nie ma racji twierdząc, że Uchwała nr (...)z dnia 7 lutego 2017 roku Zarządu (...)S.A. w sprawie Regulaminu korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A jest sprzeczna z art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych, gdyż ostateczna wersja Regulaminu korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wprowadzona Uchwałą nr (...)Zarządu (...)nie została uzgodniona z Zakładowymi Organizacjami Związkowymi działającymi w (...)S.A., a tym samym powód został pozbawiony ustawowego prawa do uzgodnienia treści przedmiotowego Regulaminu.

Do właściwej subsumpcji przepisu art. 30 ust. 5 ustawy z 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 roku poz. 1881) niezbędne jest przytoczenie brzmienia tego przepisu: „jeżeli w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania, regulaminów nagród i premiowania, regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, planu urlopów lub regulaminu pracy, okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 135 § 2 i 3 k.p., wykazu prac, o którym mowa w art. 151⁽⁷⁾ § 4 k.p., lub indywidualnego rozkładu czasu pracy, o którym mowa w art. 8 ust. 2-4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1155 z późn. zm.), organizacje związkowe albo organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu art. 241^(25a) k.p. nie przedstawią wspólnie uzgodnionego stanowiska w terminie 30 dni, decyzje w tych sprawach podejmuje pracodawca, po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych”. Istotne dla rozstrzygnięcia jest wyjaśnienie znaczenia użytego w przepisie „wspólnie uzgodnionego stanowiska” Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uzasadnieniu wyroku z 19 stycznia 2012 roku I PK 83/11, LEX nr 1129307: „wykładnia językowa (gramatyczna) tego sformułowania nie może nasuwać żadnych wątpliwości, iż chodzi w nim o takie stanowisko, które zostało wspólnie wypracowane przez wszystkie zakładowe organizacje związkowe lub co najmniej przez organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu art. 241^(25a) k.p., to znaczy takie, które powstało po wcześniejszym uzgodnieniu go przez owe organizacje związkowe. Określenie „wspólnie” oznacza bowiem „wraz z kimś drugim, razem, łącznie z innymi”, zaś określenie „uzgadniać”, to nic innego, jak „czynić zgodnym z czymś, doprowadzać do braku rozbieżności, obopólnie wyrażać na co coś zgodę, ujednolicać, koordynować, harmonizować” (por. Słownik języka polskiego pod red. prof. dr Mieczysława Szymczaka, PWN W-wa 1989, s. 642 oraz s. 767). Dlatego też należy uznać, iż przed wyartykułowaniem takiego „wspólnie uzgodnionego stanowiska” przedstawiciele wszystkich zakładowych organizacji związkowych albo przynajmniej organizacji reprezentatywnych, np. ich przewodniczący, dokonują stosowanych ustaleń i formułują stanowisko, które następnie przedstawiają pracodawcy, przy czym użyte dla tego stanowiska określenie: „wspólnie uzgodnione” oznacza też, że jest ono tożsamy co do treści, a więc jednolite. Z kolei użycie przez ustawodawcę liczby pojedynczej w odniesieniu do „wspólnie uzgodnionego stanowiska”, w odróżnieniu od wskazanych w końcowej części tego samego przepisu „odrębnych stanowisk”, należy rozumieć w ten sposób, że jest ono przedstawione we jednym wspólnym piśmie adresowanym do pracodawcy.... Także wykładnia funkcjonalna (celowościowa) art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych przemawia za przyjęciem, iż „wspólnie uzgodnione stanowisko” wszystkich organizacji związkowych albo organizacji reprezentatywnych winno być rozumiane jako stanowisko jednolite, przedstawione w jednym (wspólnym) piśmie adresowanym do pracodawcy. Ten musi mieć bowiem pewność co do stosunku poszczególnych organizacji związkowych do prezentowanych im do uzgodnienia regulacji zakładowego prawa pracy. Pewności takiej nie dadzą mu natomiast stanowiska zawarte w odrębnych pismach poszczególnych zakładowych organizacji związkowych, nawet gdyby treść owych pism sugerowała zbliżone stanowiska tych organizacji”. W oparciu o powyższe nie budziło wątpliwości Sądu, że stanowiska Przewodniczącego Związku Zawodowego(...) S. R.zawarte w piśmie przekazanym pocztą elektroniczną z 13 stycznia 2017 roku oraz w piśmie przesłanym pocztą

elektroniczną z tej samej daty B. N.Przewodniczącego Komisji Międzyzakładowej (...) nie mogą być rozumiane jako stanowisko jednolite, przedstawione w jednym (wspólnym) piśmie adresowanym do pracodawcy, a więc „wspólnie uzgodnionym stanowiskiem” w rozumieniu art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych. Pozwany otrzymał bowiem od organizacji związkowych reprezentatywnych odrębne pisma, częściowo zbliżone stanowiska tych organizacji i nawet z informacją, że zostały uzgodnione, jednakże stanowiska te nie zostały zaprezentowane w jednym piśmie, były stanowiskami poszczególnych organizacji, a więc stanowiskami odrębnie zajętymi. Tymczasem od tego, jakie jest rzeczywiste (wspólne) stanowisko organizacji związkowych, zależy dalszy tok procedowania przez pracodawcę owych regulacji. Jeśli bowiem, organizacje związkowe nie przedstawią pracodawcy wspólnie uzgodnionego (czyli wspólnego, jednolitego) stanowiska, to pracodawca ma prawo podjąć samodzielną decyzję będzie w pełni zgodna z prawem), po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych. Może także podjąć decyzję w oparciu o stanowiska tylko reprezentatywnych organizacji związkowych. Brak było wspólnie uzgodnionego stanowiska wszystkich działających w pozwanym zakładzie organizacji związkowych (także niereprezentatywnych). Tak więc pozwany jako pracodawca miał prawo, zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych w związku z art. 77⁽²⁾ § 4 k.p., po 13 stycznia 2017 roku uzgodnić z przedstawicielami reprezentatywnych związków zawodowych i wprowadzić w życie nowy Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zgodnie z którym regulamin tych świadczeń ustala pracodawca, przy czym jeżeli u danego pracodawcy działa zakładowa organizacja związkowa, pracodawca uzgadnia z nią taki regulamin. Nie ma racji powód, że w braku „wspólnie uzgodnionego stanowiska” pracodawca powinien zaproponowany w wyniku prac przedstawicieli pracodawcy i reprezentatywnych organizacji związkowych projekt regulaminu ponownie przedstawić wszystkim organizacjom związkowym do uzgodnień. Takiej procedury nie przewiduje przepis art. 30 ust. 5 u.z.z., a idea jej wprowadzenia jest sprzeczna z intencją ustawodawcy, któremu nie chodzi o permanentne uzgadnianie, w sytuacji braku zgody organizacji związkowych. Stąd ustawowo oznaczony termin 30 dni na przedstawienie pracodawcy wspólnie uzgodnionego stanowiska w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania, regulaminów nagród i premiovania, regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych itp. W sytuacji braku wspólnie uzgodnionego stanowiska, po upływie przewidzianego w ustawie terminu 30 dni, pracodawca jest jednostronnie uprawniony do ustalenia, ukształtowania treści regulaminu. Zdaniem Sądu, przepis art. 30 ust. 5 u.z.z. nie jest podstawą prawną nakładającą na pracodawcę obowiązek dokonania uzgodnień. Sensem tego przepisu nie jest zagwarantowanie związkom zawodowym „prawa głosu”, ale upoważnia on pracodawcę do „nieuzgodnienia” stanowiska ze wszystkimi związkami, jeśli związki reprezentujące stronę społeczną nie przedstawiają jednego, wspólnego stanowiska.

Pozwany uwzględnił stanowiska reprezentatywnych organizacji związkowych, działających u pozwanego i tak jak proponowały te organizacje zarówno w wiadomościach elektronicznych z 13 stycznia 2017 roku, jak i w uzgodnieniach z 19 stycznia 2017 roku niewiele zmieniony został pierwotny projekt Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, a wprowadzony Uchwałą Nr (...)Zarządu(...) S.A. Uchwała ta jest ważna, gdyż pozwany przeprowadził procedurę uzgodnień Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w(...)S.A. bez naruszenia art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych.

To wszystko mając na uwadze Sąd oddalił powództwo.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 99 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Na koszty poniesione przez pozwanego składa się opłata 1.080,00 zł za czynności radcy prawnego w wysokości określonej w § 8 ust. 1 pkt 22 w związku z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 roku poz. 265) wraz z opłatą skarbową w kwocie 17,00 zł.

SSO Ewa Dietkow